

Kraje Beneluxu

Benelux – region w Zachodniej Europie składający się z trzech sąsiadujących ze sobą monarchii: Belgii, Holandii i Luksemburga.

W 1943 roku emigracyjne rządy Belgii, Holandii i Luksemburga podpisały umowę monetarną, a w 1948r. uzupełniającą umowę o utworzeniu unii celnej – zniesiono cła w obrocie wewnętrznym i ustalono wspólną zewnętrzną taryfę celną. Kolejnym etapem współpracy było ustanowienie w 1960 roku Unii Gospodarczej Beneluxu, zakładającej zacieśnienie współpracy ekonomicznej, a w rezultacie wzrost poziomu życia i zatrudnienia, stabilizację finansową i utworzenie wspólnego rynku. Działalność Unii Beneluxu doprowadziła do stworzenia wspólnego rynku ze swobodną wymianą towarów, kapitału i siły roboczej, wspólnej polityki celnej i handlowej wobec państw trzecich i koordynacji wewnętrznej polityki gospodarczej.

Organizacja Beneluxu opiera się na Komitecie Ministrów (naczelnym organ), Radzie Unii Gospodarczej (organ wykonawczy) oraz Międzyparlamentarnej Radzie Konsultacyjnej, w której zasiadają przedstawiciele parlamentów trzech krajów. Siedzibą władz jest Bruksela.

BELGIA

Belgia jest krajem położonym w Europie Zachodniej, graniczy z Francją, Holandią i Niemcami. Od północy oblewają ją wody Morza Północnego. Zajmuje powierzchnię 30,5 tys. km². Jej stolicą jest Bruksela, a innymi ważnymi miastami są: Gandawa, Charleroi, Liège i Brugia. Administracyjnie kraj dzieli się na 9 prowincji.

Liczba ludności Belgii wynosi ok. 10,3 mln osób, 60% stanowią ją Flamandowie, a w ok. 32% Walonowie. Dominującą religią jest katolicyzm (ok. 75% społeczeństwa), mieszkają tu również muzułmanie, protestanci i ateści. Obowiązuje francuski, niderlandzki i niemiecki. Belgia jest państwem członkowskim Unii Europejskiej od 1957 roku. Walutą jest euro.

Powierzchnia kraju w zdecydowanej większości jest nizinna. Na południowym-wschodzie znajdują się niewysokie góry - Ardeny. Najwyższym wzniesieniem jest Signal de Botrange (694 m n.p.m.). Belgia znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego morskiego. Do głównych rzek należą: Moza, Skalda, Sambra i Leie.

Belgia jest krajem wysokorozwiniętym gospodarczo. Do głównych gałęzi przemysłu należą: przemysł elektrotechniczny, maszynowy, chemiczny, stoczniowy, włókienniczy oraz materiałów budowlanych. Istotne znaczenie ma także przemysł wydobywczy. Prowadzi się eksploatację węgla kamiennego oraz rud metali kolorowych. Dobrze rozwinięte jest także rolnictwo. Belgia prowadzi wymianę handlową głównie z Niemcami, Francją i Holandią.

Eksportuje głównie środki transportu, wyroby metalowe, maszyny i sprzęt elektryczny, zaś głównymi towarami importowymi są surowce mineralne i paliwa.

Bruksela

Bruksela warta jest zwiedzenia nie tylko ze względu na instytucje UE, ale przede wszystkim na oryginalną i piękną architekturę. Wiele dzielnic zachowało klimat miasta z XIX/XX wieku. Miasto dzieli się na Brukselę Dolną i Górną. Pierwsza z nich, Bruksela Dolna to cały zespół miejskich zabudowań - domów cechowych z XVII wieku, średniowieczny rynek z ratuszem. Jest to miejsce czarowne, jedno z najpiękniejszych w Europie. Wąskie kręte uliczki sprawiają wrażenie

labiryntu. Część z nich prowadzi do Ste Catherine, urokliwej dzielnicy placyków, alejek i zabytkowego Kościoła Św. Katarzyny. Można tu też znaleźć słynną dzielnicę domów z czerwonymi latarniami usytuowaną przy placu Rogier i w okolicy Dworca Północnego. Dolne Miasto przecina główna arteria komunikacyjna - bulwar Adolphe Max, Anspach i Lemonnier.

Bruksela Górna z kolei to dzielnica bogactwa. Znajduje się tu większość miejskich zamków, pałaców, przepięknych ogrodów, parków, luksusowych hoteli i placówek dyplomatycznych. Ulice są szerokie, wygodne i pozbawione typowego miejskiego ruchu. Otacza je bogata roślinność. Zabudowania są monumentalne, przyciągające wzrok i zapierające dech. Znajduje się tu między innymi siedziba parlamentu Belgii, rządowe budynki oraz wiele eleganckich sklepów.

W samym sercu Brukseli znajduje się Grand Place, jeden z najładniejszych rynków Europy, ulubione miejsce spotkań turystów i brukselczyków. Na placu króluje wspaniała gotycki ratusz, otoczony XVII-wiecznymi domami cechów kupieckich. Szczególnym obiektem jest Dom Króla. W tym XVI-wiecznym pałacu znajduje się obecnie Muzeum Miejskie, którego dumą jest imponująca kolekcja ceramiki i wyrobów ze srebra, będących chlubą Brukseli. Wiezorami na pałacu odbywają się fantastyczne pokazy „son-et-lumière”. Na wzgórzu Treurenberg stoi chyba największa atrakcja Brukseli - Katedra św Michała i św Guduli. Znajdują się tu przepiękne XVI-wieczne witraże.

Najsłynniejszym symbolem miasta jest pochodząca z 1619r. fontanna przedstawiająca figurkę siusiającego chłopca - Manneken Pis. Oryginalny, wykonany z kamienia chłopiec z XV wieku został skradziony, jednak wkrótce potem zastąpiono go odlewem z brązu, który można oglądać do dzisiaj. Mało kto jednak wie, że istnieje jeszcze jedna niefrasobliwa dziecięca rzeźba w Brukseli - Jeanneke Pis, czyli "siusiająca dziewczynka", która mieści się po drugiej stronie rynku. Figurka chłopca często ubierana jest w różnorodne stroje ludowe, czy okolicznościowe, w związku z odbywającymi się w Brukseli uroczystościami. Do tej pory miał on około 1000 różnych kostiumów. Wszystkie te stroje przechowywane są w Muzeum Miasta Brukseli.

Architektonicznym symbolem Brukseli jest Atomium – powiększony 150 miliardów razy model kryształu żelaza o wysokości całkowitej przekraczającej 100 metrów. Atomium zbudowane zostało z okazji światowej wystawy Expo w 1958 roku, składa się z 9 sfer (średnica 18 metrów) połączonych 20 korytarzami (długość 40m).

Antwerpia

Antwerpia leży nad rzeką Skalda, i jest drugim największym w Europie portem morskim. O Antwerpii, jako mieście, słyszano już w VII wieku, choć prawa miejskie uzyskała w 1291 roku. Cztery lata później stała się najważniejszym i najbogatszym miastem handlowym w Europie. Najważniejszym miejscem w Antwerpii jest Rynek Główny - Grote Markt. Znajdują się tu wszystkie

najciekawsze obiekty zabytkowe miasta. Można przy nim zobaczyć tradycyjne wąskie kamieniczki z wysokimi dachami, malowane na różne pastelowe kolory. Centralne miejsce zajmuje tradycyjnie ratusz - Studhuis zbudowany z inicjatywy architekta Cornelisa Florisa w XVI wieku. Jest on uznawany za jeden z najważniejszych zabytków renesansowych nie tylko w Belgii, ale i w całych Niderlandach. W tle rynku wznosi się katedra Najświętszej Marii Panny - jedna z najwyższych na świecie. Nad samą rzeką można podziwiać XII-wieczną Fortecę Steen, w której dziś mieści się Muzeum Morskie, w którym można zobaczyć modele statków z różnych okresów historycznych (Nationaal Scheepvaartmuseum). Zamek Steen powstał w latach 1200-1225 na brzegu Skalady, jest najstarszym budynkiem w mieście. Jego dzisiejszy wygląd jest inny niż pierwotny kamienny. Steen (z kamienia) był wielokrotnie przebudowywany i miał różne zastosowania. Słowo stin oznacza kamień. Zamek - forteca pozwalał kontrolować dostęp do Skalady, rzeki nad którą został zbudowany. Ten piękny wręcz bajkowy zamek ma jednak ponurą historię - nierzadko był używany jako więzienie. Część zamku została później zburzona, aby połączyć drogi do południowej i północnej części portu.

W Antwerpii urodził się Rubens - jest więc tu muzeum mistrza, mieści się ono w dwóch sąsiadujących ze sobą kamienicach, które niegdyś stanowiły jego własność. Prace Rubensa, Halsa, van Dycka i Breugela, jak też obrazy ich następców, można podziwiać w Królewskim Muzeum Sztuk Pięknych (Koninklijk Museum voor Schone Kunst). Będąc w Antwerpii koniecznie trzeba też zwiedzić dzielnicę diamentów z szlifiernią diamentów na Pelikaan Straat. Antwerpia bowiem to światowe centrum produkcji diamentów ozdobnych. W dzielnicy diamentów są szlifiernie, zakłady jubilerskie, hurtownie i firmy rzeczoznawcze.

Brugia

Brugia nazywana też „Flamandzką Wenecją”. Jest to średniej wielkości miasto w Zachodniej Flandrii, jednocześnie ważny ośrodek administracyjny, przemysłowy i komunikacyjny. Brugia jest znaczącym portem śródlądowym połączonym siecią kanałów z Morzem Północnym. Od VII wieku *Municipium Brugense* było obecne na mapach Europy i należało do najważniejszych centrów handlowych, tu też znajdowała się pierwsza europejska giełda. Od XIII wieku Brugia należała do związku miast

hanzeatyckich. Obecnie w mieście rozwija się przemysł stalowy, odzieżowy i spożywczy, a także produkcja dywanów i koronek. Z tego miejsca pochodzą też nowoczesne wagony oraz maszyny dla rolnictwa.

Początki miasta sięgają jeszcze czasów przed naszą erą i związane są z podbojami Juliusza Cezara, ale prawa miejskie miasto uzyskało dopiero w XI wieku, a więc tworzenie ówczesnej społeczności trwało około 1000 lat, na których wywarły piętno wpływy Franków, Rzymian i Wikingów. Początki związane były z odzyskaniem dostępu do morza po wielkim sztormie, który utworzył nowy kanał Zwin. Droga morska umożliwiała żeglugę i prowadzenie wymiany handlowej z Anglią, głównie zbożem, winem i sukniem. Przynależność do Hanzy ułatwiała rozwój handlu a ten z kolei wpłynął na rozkwit bankowości. W XV wieku do Brugii zjechał ze swoim dworem książę Burgundii Filip III, a wraz z nim rozpoczął się również rozwój artystyczny miasta. Stąd między innymi wywodzi się słynna Szkoła Flamandzka malarzy technik olejnych.

Najpiękniejsze miejsce w mieście, to wpisana na listę zabytków UNESCO brugijska Starówka. Jest tu wiele dawnych kanałów otoczonych starymi domami z kamienia a także uroczymi małymi mostkami pozwalającymi przejść na drugą stronę. Poza mieszczańskimi domami są tu też obiekty sakralne. Najciekawsza z pewnością jest bazylika stojąca przy Burg Square - Heilige Bloed Basiliek. W znajdującej się przy bazylice gotyckiej kaplicy podobno znajduje się relikwiarz z krwią Chrystusa. Inne kościoły, to Onze Lieve Vrouwkerk z oryginalną rzeźbą Michała Anioła oraz Jerusalem Kerk z przepięknymi witrażowymi oknami.

Szczególne w Brugii są muzea - Muzeum Czekolady "Choco Story" mieszczące się w budynku starej winiarni, Muzeum Frytek oraz Muzeum Koronczarstwa i Muzeum Diamentów. Nie można zapomnieć o Groeninge Muzeum ze zbiorami malarstwa przedstawicieli Szkoły Flamandzkiej.

Gandawa

Gandawa to zabytkowe miasto w północno-zachodniej części Belgii, położone przy ujściu rzeki Leie do Skaldy. Tereny obecnego miasta zamieszkane były już w starożytności przez Celtów. Z tego okresu wywodzi się nazwa miasta - związana

jest z celtyckim słowem *ganda* oznaczającym miejsce zbiegu dwóch rzek. Początki miasta sięgają czasów rzymskich. Kluczowe dla miasta było pojawienie się francuskiego zakonnika Amando, który założył dwa opactwa – św. Bawona oraz św. Piotra. Z czasem kolonia rozkwitła i wokół klasztorów zaczęło tworzyć się miasto. Zniszczona podczas najazdów wikingów osada została odbudowana w X wieku. Wraz z budową zamku Gravensteen i wieży miejskiej oraz rosnącej władzy patrycjusza Gandawa stała się ważnym ośrodkiem politycznym i gospodarczym. Przed rokiem 1000 zniszczone klasztory odzyskały dawną świetność, wybudowano mury miejskie i cztery bramy, przez które można było wjechać do miasta. Produkcja i handel sukniem przynosiła duży zysk. Przedstawiciele najzamożniejszych rodzin sprawowali władzę. W XIV wieku również cechom rzemieślniczym nadano prawo, na mocy którego mogli uczestniczyć w obradach rady miejskiej. Kształt dzisiejszego centrum miasta to efekt klasowego podziału Gandawy przed wiekami. Ulice na południe od Korenmarket są w większości proste i szerokie, znajdują się wzdłuż nich eleganckie, stare kamienice bogatszych, francuskojęzycznych mieszkańców. Z kolei północna, flamandzka część Gandawy składa się w całości z krętych ulic i niskich, ceglanych domków w których mieszkali rzemieślnicy, drobni kupcy i miejska biedota. W Gandawie znajduje się wiele zabytków europejskiego średniowiecza i renesansu. W całym mieście jest wiele kościołów i kamienic, których daty powstania rozciągają się na stulecia od XII do XIX wieku. Najbardziej znaną budowlą miasta jest zaprojektowana w 1935 roku przez znanego belgijskiego architekta Henry'ego van de Velde modernistyczna biblioteka uniwersytecka (Boekentoren). Budynek ten ma 64 metry wysokości a w swoich wnętrzach skrywa przeszło trzy miliony książek oraz liczne średniowieczne manuskrypty czy starodruki. Pozostałe ważne zabytki miasta to m.in. monumentalna XIII wieczna Katedra św. Bawona, w której znajduje się ołtarz Baranka Mistycznego z XV wieku autorstwa braci van Eycków, uznawany za najwybitniejsze dzieło gotyckiego malarstwa flamandzkiego; romańsko-gotycki Kościół św. Mikołaja, XIV wieczna dzwonnica (Belfort), XVI wieczny Zamek hrabiów Flandrii Gravensteen, klasycystyczny Ratusz (Stadhuis), Kościół św. Michała, średniowieczna słuza warowna (Rabot), most Sint Michielsbrug oraz liczne bogato zdobione kamienice mieszczkańskie.

HOLANDIA

Holandia jest krajem leżącym w Europie Zachodniej między Niemcami, Belgią oraz wodami Morza Północnego. Zajmuje obszar 41,5 tys. km². Stolicą państwa jest Amsterdam, zaś siedzibą rządu i dworu - Haga. Pozostałe ważne miasta to: Rotterdam, Utrecht, Eindhoven, Groningen, Tilburg, Haarlem, Nijmegen, Apeldoorn i Enschede. Administracyjnie Holandia podzielona jest na 12 prowincji. Ponadto w skład kraju wchodzi 2 terytoria zamorskie: Aruba i Antyle Holenderskie

Liczba ludności państwa wynosi ok. 16,2 mln osób, ponad 95% to Holendrzy. 33% społeczeństwa deklaruje bezwyznaniowość, katolicyzm ok. 36% i 26% protestantyzm. Językiem urzędowym kraju jest holenderski, a lokalnie także fryzyjski. Holandia jest państwem członkowskim Unii Europejskiej od 1957 roku. Jednostką monetarną jest euro.

Rzeźbę kraju stanowią niziny, ukształtowane w wyniku czwartorzędowych zlodowaceń oraz akumulacyjnej działalności rzek i morza. W podłożu znajdują się głównie osady naniesione przez wielkie rzeki Ren, Mozę oraz Skaldę. Około 25% terytorium kraju zajmują depresje. Najwyższym szczytem jest wzniesienie Vaalserberg (321 m n.p.m.). Najniżej położony punkt stanowi Prins Alexanderpolder (7 m p.p.m.). Klimat Holandii kształtują masy powietrza umiarkowanego morskiego.

Holandia należy do grupy krajów wysokorozwiniętych gospodarczo. Największe znaczenie ma przemysł stoczniowy, samochodowy, lotniczy, chemiczny, bawełniany oraz spożywczy. Kraj ten nie posiada surowców mineralnych, jedynie niewielkie złoża węgla kamiennego, gazu ziemnego oraz soli. Ważną gałęzią gospodarki jest także rolnictwo, które jest jednym z najnowocześniejszych i najwydajniejszych na świecie. Prowadzi się tu głównie intensywną hodowlę bydła, trzody chlewnej i drobiu. Holandia znana jest także z hodowli kwiatów i ogrodnictwa. Dobrze rozwinięte jest ponadto rybołówstwo i przetwórstwo rybne. Holandia prowadzi wymianę handlową głównie z: Niemcami, Belgią, Luksemburgiem, Francją i Wielką Brytanią.

Amsterdam

To największe miasto w Holandii. Nazwa Amsterdam pochodzi od przepływającej tu rzeki Amstel i oznacza 'tama na Amstel'. Miasto założono w XIII wieku. Położone jest na bardzo nawodnionych terenach, co uniemożliwiało rozwój rolnictwa, więc gospodarka opierała się głównie o rybołówstwo i żeglugę a więc i handel.

Amsterdam był jednym z najważniejszych portów holenderskich.

Najciekawszym i zarazem najważniejszym zabytkiem architektonicznym jest Pałac Królewski stojący przy Placu Dam. Pałac do dziś pełni rolę siedziby króla i choć można go okresowo zwiedzać, to jest to obiekt użytkowy. Przy Placu Dam znajduje się również Muzeum Figur Woskowych Madame Tussaud oraz XIX-wieczny Hotel Krasnapolski. Ciekawym miejscem jest też Begijnhof – pozostałość dawnego klasztoru – urokliwe podwórze z małymi domkami i niewielkim kościołem pośrodku. Zabytkiem architektury sakralnej jest z Westerkerk - duży kościół znany z koncertów organowych i najwyższej w mieście wieży. Warto również zobaczyć XVII-wieczny most Magare Brug łączący brzegi rzeki Amstel.

Będąc w Amsterdamie koniecznie trzeba zwiedzić znane na całym świecie muzea:

Rijksmuseum – Narodowe Muzeum Holenderskie z niezwykłą kolekcją sztuki od XI wieku, wraz ze słynnymi dziełami Rembrandta oraz Muzeum Van Gogha. Muzeum Stedelijk of Modern Art oferuje zdecydowanie najlepszą kolekcję sztuki współczesnej w Amsterdamie – podczas systematycznie organizowanych wystaw można podziwiać kolekcje malarstwa i rzeźby, rysunku, grafiki, fotografii, grafiki, sztuki użytkowej i wzornictwa oraz nowych mediów. Het Scheepvaartmuseum - National Maritime Museum w Amsterdamie pozwala odkryć, jak wiele z naszych dóbr i kultury zawdzięczamy morzu – w jednym z głównych budynków Golden Age of Amsterdam, znajduje się jedenaście wystaw, prezentujących morską historię miasta. Hermitage Amsterdam jest największym muzeum satelitarnym Muzeum Ermitażu w Sankt Petersburgu. Znajduje się w pięknym budynku Amstelhof, nad rzeką Amstel. Obfity zbiór liczy ponad trzy miliony obiektów. Inne popularne muzea w Amsterdamie, to na przykład ARCAM z ekspozycjami dotyczącymi nowoczesnej

architektury, Dom Anny Frank oraz Piana – centrum wystawiennicze fotografii we wszystkich jej formach.

Największym i najpopularniejszym parkiem w centrum Amsterdamu jest Vondelpark. Ten pomnik dziedzictwa narodowego przyciąga tysiące ludzi w każdy dzień tygodnia. Można tu pospacerować krętymi alejkami, zwiedzić ogród różany, stawy czy angielski park krajobrazowy. Vondelpark to też herbaciarnia, restauracja, bar, Muzeum Filmu i amfiteatr na świeżym powietrzu. Zielone płuca miasta stanowi Amsterdamse Bos odpowiedni na relaks i odpoczynek. Las oferuje 137 km szlaków turystycznych, 51 km ścieżek rowerowych i 50 mostów, co czyni go jednym z największych parków miejskich w Europie. Atrakcją Amsterdamu jest również dzielnica czerwonych latarni czyli Red Light District. Jest tu pierwsze i najstarsze muzeum seksu na świecie. Kolekcja muzeum zawiera rzeźby, obrazy, zdjęcia, i filmy.

Ciekawym sposobem na odkrywanie Amsterdamu jest rejs po kanałach – jest ich w mieście ponad 600. Dawniej stanowiły doskonałą drogę transportu ludzi i towarów, dziś to już atrakcja turystyczna. Kanały są symbolem o wielkiej wartości kulturowej i historycznej. W 2010 roku Komitet Światowego Dziedzictwa zdecydował wpisać je na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Pomimo, że każdy kanał ma swoje niepowtarzalne piękno na szczególną uwagę zasługują: kanał The Golden Bend, panorama obejmująca piętnaście mostów z miejsca na rogu ulic Leidsestraat i Vijzelstraat po stronie nieparzystej oraz most Magere Burg.

Haga

Haga została założona w XIV wieku. Początkiem była osada, która rozwinęła się wokół zamku myśliwskiego holenderskich hrabiów. Zamek powstał o wiele wcześniej, bo już w XIII wieku w pierwotnej wiosce niderlandzkiej o nazwie Haghe. Zamek był rozbudowywany przez następne stulecia. Pod koniec XVI wieku miasto stało się siedzibą władz generalnych Republiki Zjednoczonych Prowincji Niderlandów. Prawa miejskie nadał Hadze Ludwik Bonaparte, a kilka lat później osiadł tu dwór wraz z

królem, rządem i parlamentem. Haga stała się centrum o randze międzynarodowej, znajdują się tu siedziby Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, Międzynarodowego Instytutu Statystycznego i Międzynarodowego Centrum Prasowego.

Najstarszą budowlą w mieście jest pałac Binnenhof. Niemal od zawsze mieści się w nim siedziba dwuizbowego parlamentu holenderskiego. Monumentalny budynek stoi nad Dworskim Stawem Hofvijver, odbijając się od powierzchni stawu tworzy wspaniały widok. W skład zamku wchodzi też niezwykle ciekawy budynek Sali Rycerskiej (Ridderzaal) z XIII wieku. W każdy trzeci wtorek miesiąca w Sali Rycerskiej odbywają się posiedzenia Parlamentu, na których mowę wygłasza królowa. Znanym muzeum sztuki jest Mauritshuis, w którym podziwiać można dzieła Rembrandta, Vermeera, van der Weydena i innych wybitnych malarzy flamandzkich. Do innych najbardziej znanych obiektów zabytkowych należą kościół Grote Kerk (z XIV-XVI w.), kościół Nieuwe Kerk (z XVII w.), kościół Oud Katholiekkerk (z XVIII w.), XVI-wieczny ratusz i pałac Huis ten Bosch (z XVII wieku). W dzielnicy Hagi Scheveningen znajduje się port rybacki, baza kontenerowa i kąpielisko morskie.

Miłośników sztuki zainteresuje Gemeentemuseum, gdzie można oglądać m.in.: prace Pieta Mondriana. W muzeum Mauritshuis znajduje się „Mesdag Panorama” - obraz o wymiarach 15x130 metrów, przedstawiający wybrzeże nad Morzem Północnym, Hagę i rybacką wioskę. Natomiast budynek Museum Gavengenpoort to część dawnej fortyfikacji, która do XIX wieku służyła za więzienie. Dziś mieści się tu Muzeum Bramy Więziennej, a w nim ciekawa ekspozycja narzędzi tortur. W okazałej rezydencji zamieszkiwanej w latach 1901–1934 przez rodzinę królewską znajduje się Museum het Paleis - prezentowane tu są czasowe wystawy wybitnych malarzy.

Rotterdam

Początki Rotterdamu związane są z istnieniem na tych terenach wioski rybackiej pod koniec XIII wieku. Prawa miejskie miasto otrzymało w 1340 roku. Rok później zakończono budowę Rotterdamse Schie, który zapewnił dostęp do większych miast północnej Europy, stając się lokalnym centrum przeładunku.

Cały okres rozwoju związany był z handlem. Rotterdam rozwijał się jako miasto portowe od XIV wieku i w ciągu jednego stulecia stał się największym ośrodkiem handlowym.

Rotterdam dzieli się na dwie części: Landstad – miasto na lądzie oraz Waterstadt czyli część portową. Oddziela je subtropikalne kąpielisko, nowoczesne osiedle mieszkaniowe oraz wieża Euromast. Jest to najwyższy budynek w mieście, wieża o wysokości 185 m przypomina maszt statku. Na szczycie znajduje się taras widokowy i dwie restauracje. Ciekawe jest także nabrzeże Oude haven i zachowana część starego portu.

Ważnym zabytkiem architektury jest Schielandshuis, dziś siedziba muzeum historycznego. Budynek ten jest jednym z niewielu ocalałych z wojennej pożogi. Natomiast bardzo zniszczony podczas wojny

XV-wieczny St Laurenskerk - kościół św. Wawrzyńca, zwany też Grote Kerk został wiernie zrekonstruowany, W latach 60. XX w. świątynia zyskała wspaniałe drzwi z brązu, dzieło współczesnego rzeźbiarza Giacomina Manzù. W okresie letnim w jedną sobotę miesiąca udostępniane jest wejście na wieżę kościoła.

W mieście znajduje się też kilka muzeów, w tym Maritiem Buitenmuseum – muzeum morskie na świeżym powietrzu z okazami dobrze zachowanych żurawi. Nieopodal znajduje się Maritiem Museum Prins Hendrik poświęcone historii portu oraz rejsów morskich. Delfshaven to stara przystań, w której dziś znajduje się ciekawe muzeum, budynki muzeum to XVIII- i XIX-wieczne magazyny.

Poza częścią historyczną w Rotterdamie znajduje się też wiele ciekawych, futurystycznych budowli. Rotterdam jest znany z Kubuswoningen czyli ciekawych domów-kostek zaprojektowanych przez architekta Piet Blom w 1984 roku. Oprócz tego istnieje wiele znanych międzynarodowych projektów architektonicznych, znanych w świecie.

Najważniejsze z nich to najwyższy budynek mieszkalny w Holandii: New Orleans Tower (158,35 metrów), najwyższy biurowiec Maastoren (164,75 m), most Erasmusbrug z charakterystycznymi pylonami. Warto zobaczyć jest też Korrenmolen De Distilleerketel – wiatrak zbudowany w roku 1727.

Utrecht

W miejscu, gdzie obecnie znajduje się Utrecht, w I wieku n.e. Rzymianie założyli warownię, przepływający tu Ren stanowił północną granicę Imperium. Od siódmego wieku miasto było siedzibą biskupstwa i ważnym ośrodkiem katolicyzmu. Znajduje się tu dużo romańskich i gotyckich kościołów. Biskupi byli tak przywiązani do tradycji, że właśnie tam w 1889 ogłoszona została „Deklaracja Utrechcka”, powołująca do życia Unię Utrechcką Kościołów Starokatolickich. W mieście swoją siedzibę ma Katedra biskupów starokatolickich.

Utrecht leży nad kanałem Amsterdam-Ren, w środkowej części kraju. Samo śródmieście jest dość kameralne i można je poznać podczas spaceru po brukowanych uliczkach. Historia daje tu o sobie znać na każdym kroku. Najpiękniejszą, zabytkową część Utrechtu otaczają głębokie XIV-wieczne kanały, po których można pływać statkiem. Obszar z zabytkowymi budowlami otoczony przez dwa głębokie kanały z XIV wieku to najładniejsza

dzielnica miasta. Szczególną uwagę zwraca Stary Kanał, przykuwający wzrok swoimi mostami i nadbrzeżami.

Jednym z najważniejszych zabytków miasta jest Dom Retvielta. Jego modernistyczna budowla przypomina wielką rzeźbę przestrzenną. Powstała w latach dwudziestych XX wieku według pomysłu holenderskiego architekta Gerrita Rietvelde, a zamieszkała była do 1985 roku. W 2000 roku Dom Retvielta wpisano na listę światowego dziedzictwa UNESCO, co jest dobitnym potwierdzeniem tego, jak niezwykła i cenna to konstrukcja. Będąc w Utrechcie, koniecznie powinno się wejść na Domtoren, najwyższą w Holandii kościelną dzwonnice (112 metrów). Wieża jest częścią gotyckiej katedry z XIII wieku. W wyniku zawirowań historycznych, konstrukcja powstawała prawie 300 lat, a później zniszczono ją w czasie reformacji, stopniowo oddzielając wieżę od reszty katedry. Dziś stoi samotnie, kilkadziesiąt metrów od budynku. Obok wieży stoi XIII-wieczna Katedra Świętego Marcina, jedna z największych gotyckich świątyni w Niderlandach. Wnętrze katedry jest skromne – budowla składa się z dawnego monasterium kanonickiego, prezbiterium i transeptu. W Utrechcie znajduje się polski cmentarz wojenny – miejsce spoczynku Polaków, którzy pozostali na emigracji po wojnie i poległych podczas II wojny światowej żołnierzy, którzy walczyli o wolność Holandii.

12 kilometrów od centrum Utrechtu znajduje się De Haar, XIV-wieczny neogotycki zamek otoczony fosą, lasem, stawami i starymi ogrodami. Mniej więcej 100 lat temu został gruntownie odnowiony, a dziś można go zwiedzać.

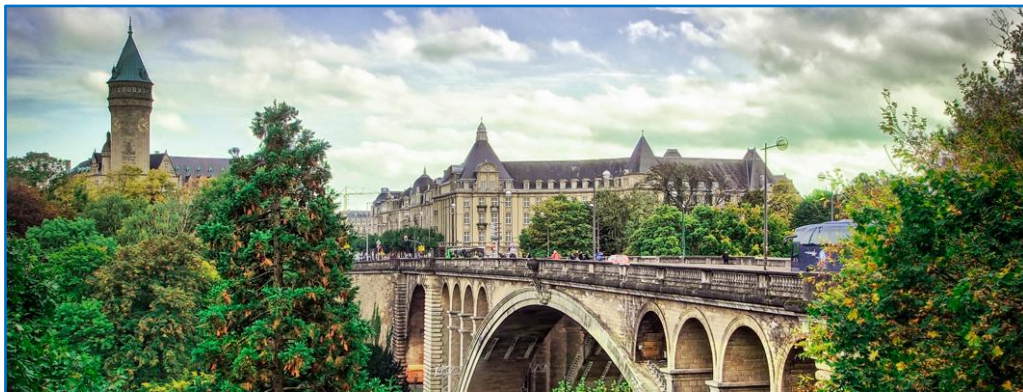
LUKSEMBURG

Luksemburg jest niewielkim krajem położonym w Europie Zachodniej pozbawionym Sasiaduje z: Niemcami, Belgią i Francją, kraj nie posiada dostępu do morza. Luksemburg zajmuje powierzchnię ok. 2,6 tys. km². Stolicą jest miasto Luksemburg.

Kraj ten zamieszkuje ok. 443 tys. osób, 73% stanowią ją Luksemburczycy. Ponad 90% społeczeństwa wyznaje katolicyzm, pozostali mieszkańcy to protestanci i ateści. Językami urzędowymi są: francuski, luksemburski i niemiecki. Luksemburg jest państwem członkowskim Unii Europejskiej od 1957 roku. Jednostką monetarną jest euro.

Luksemburg leży w dorzeczu rzek Sure i Alzette. Jego powierzchnia jest nizinna na północy i wyżynna w środkowej i południowej części. Najwyższym szczytem kraju jest Burgplatz (559 m n.p.m.). Luksemburg leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego.

Gospodarka Luksemburga opiera się głównie na rolnictwie i przemyśle. Prowadzi się hodowlę bydła oraz uprawę zbóż, ziemniaków, roślin pastewnych i warzyw. Kraj posiada pewne zasoby rud żelaza, w dużej mierze już wyeksploatowanych. Głównymi gałęziami przemysłu jest produkcja opon, artykułów chemicznych i maszyn. Istotną rolę odgrywa także turystyka. Luksemburg prowadzi wymianę handlową z Niemcami, Francją i Belgią.

Stolicą Wielkiego Księstwa, Luksemburg jest Miasto **Luksemburg** – to administracyjne, finansowe, gospodarcze i kulturalne centrum państwa, z siedzibą rządu, parlamentu i rezydencją Wielkiego Księcia.

Głównymi atrakcjami turystycznymi są obiekty

związane z systemem obronnym i kościoły. Najważniejsze zabytki zlokalizowane są na Starym Mieście. Miasto dzieli się na cztery dzielnice. Stare Miasto leży na północnym brzegu rzeki Petrusse, na południowym – Nowe Miasto. Dzielnice te łączą mosty Pont

Adolphe (Most Wielkiego Księcia Adolfa, wybudowany z kamienia w latach 1900-1903) i Pont Viaduc. Trzecią dzielnicą jest Grund – jest to spokojna okolica w dolinie rzeki Alzette. Zaś Kirchberg to dzielnica w której mają siedzibę instytucje państwowe i unijne. Dzielnicę Kirchberg ze starym miastem łączy most Pont Grand-Duchesse Charlotte - (Most Wielkiej Księżnej Charlotte) zwany jest przez luksemburczyków Czerwonym Mostem z racji dominującego koloru konstrukcji.

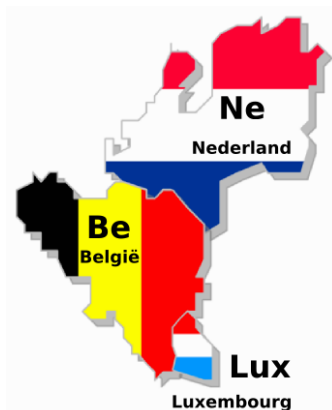
Rocher du Bock to właściwa kolebka Luksemburga. W tym miejscu nad urwiskiem rzeki Alzette, opływającej podnóże cypla z trzech stron, hrabia Zygfryd wznosił swój zamek. Do naszych czasów dotrwała kamienna wieża, tzw. Dent Creuse (Dziurawy Ząb), pozostałość fortyfikacji zamkowych. Zamek istniał w latach 963-1459, a został zniszczony przez pożar. Z tego miejsca rozciąga się piękny widok na dolinę Alzette i przedmieścia Grund.

Casemates du Bock i Casemates Petrusse to około 23 km wydrążonych tuneli i galerii, schodzących nawet do 46 m pod powierzchnię ziemi. Umieszczono w nich piekarnie, zakłady rzemieślnicze, kuchnie, lazarety, centra dowodzenia, stajnie, magazyny, itp. oraz koszary. System obronny składał się z trzech ufortyfikowanych pierścieni murów obronnych, 24 fortów i 16 bastionów. W latach 1867-1883 rozebrano bądź zasypano 90% fortyfikacji. Jednak do dnia dzisiejszego dotrwało 10% struktury pierwotnej i 17 km tuneli, dając nam wyobrażenie o potęgę twierdzy. W czasie I i II wojny światowej urządzono w kazamatach schrony dla ludności cywilnej, które mogły pomieścić 35 000 osób. Kazamaty i fortyfikacje wraz ze Starym Miastem W roku 1994 zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Inne fragmenty fortyfikacji godne odwiedzenia to Citadelle du Saint Esprit - bastion z roku 1685; Mur obronny Corniche - z XVIII stulecia, rozbudowany przez Francuzów; Fort Thungen (trzy okrągłe wieże i fragment murów obronnych), zbudowany w 1732r. i Mur de Venceslas - z XIV wieku, który pierwotnie miał 875 m długości i zawierał 37 wież oraz 15 bram. Do najstarszych pozostałości fortyfikacji należy zaliczyć fragmenty murów z wieżą i bramą Hellespuert na Monte du Grund. W miejscu dzisiejszego pałacu książęcego La Palais Grand-Ducal wznosił się ratusz miejski, który został zniszczony przez wybuch prochu w 1554 roku. Ratusz został odbudowany po dwudziestu latach. W roku 1795 ratusz stał się siedzibą francuskiej prefektury. W roku 1817 mieściła się tutaj rezydencja gubernatora Holandii. Od 1890 roku jest rezydencją zimową rodziny książęcej. W czasie okupacji niemieckiej gmach służył jako sala koncertowa. Pałac w latach sześćdziesiątych, a następnie 1992-1995 przeszedł gruntowną renowację. Ciekawy jest renesansowy fronton pochodzący z roku 1574. Obok pałacu mieści się kompleks budynków z 1859 roku, który jest siedzibą parlamentu Wielkiego Księstwa, czyli Izby Deputowanych.

Charakterystyczna dla Luksemburga jest Katedra Notre Dame i jej czarna wieża, która może być dobrym punktem orientacyjnym w trakcie zwiedzania miasta. Katedra pierwotnie wybudowana została w latach 1613-1621 przez zakon jezuitów, by służyć jako kościół dla ich szkoły. Świątynia została podniesiona do rangi katedry w roku 1870 przez papieża Piusa IX. W krypcie katedry spoczywa m.in. Jan Ślepy, król Czech i książę Luksemburga oraz członkowie panującej rodziny książęcej. W absydzie znajduje się słynna luksemburska Pocieszycielka Strapionych (Madonna z Dzieciątkiem). Jest to rzeźba wykonana z drewna lipowego. Najstarszą świątynią w stolicy jest Kaplica św. Kwiryra. Święty Kwiryra był patronem miasta do 1666 roku, kiedy to Luksemburg powierzono Matce Boskiej. Inne zabytkowe kościoły Luksemburga to gotycki kościół św. Michała, którego początki sięgają 987 roku i kościół św. Jana. Opactwo Neumunster zostało wybudowane w roku 1606 i należało do benedyktynów. W swojej historii kilkakrotnie było w następnych wiekach przebudowywane. Po Wielkiej Rewolucji Francuskiej zostało odebrane zakonnikom i mieściło m.in. komendę policji, więzienie i koszary armii pruskiej. Od roku 1997 jest siedzibą Europejskiego Instytutu Kultury. Stanowi miejsce spotkań i centrum kulturalne. W maju 2004r. podpisano tutaj traktat akcesyjny do UE Bułgarii i Rumunii.

Ratusz miejski został wybudowany w latach 1830-1838. Jako surowiec budowlany posłużyły materiały pochodzące ze znajdującego się w tym miejscu wcześniej, rozebranego klasztoru franciszkanów. Ratusz był miejscem pierwszego posiedzenia Wysokiej Komisji Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali.

Ważniejszymi muzeami Luksemburga są Le Musée d'Histoire de la Ville de Luxembourg (Muzeum Historyczne Miasta Luksemburga) prezentujące rozwój urbanistyczny miasta, jego historię, lokalne tradycje i życie codzienne mieszkańców na przestrzeni wieków; Le Musée National d'Histoire et d'art (Muzeum Narodowe Historii i Sztuki) znajdujące się w zabytkowych budynkach targu rybnego Marche aux Poissons, gdzie zaprezentowana jest sztuka klasyczna i współczesna, archeologia ziemi luksemburskiej, broń, monety, folklor i kultura codzienna od XVI wieku; Le Musée National d'Histoire Naturelle (Muzeum Narodowe Historii Naturalnej) prezentuje tematykę geologiczną, geograficzną oraz faunę i florę Wielkiego Księstwa.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

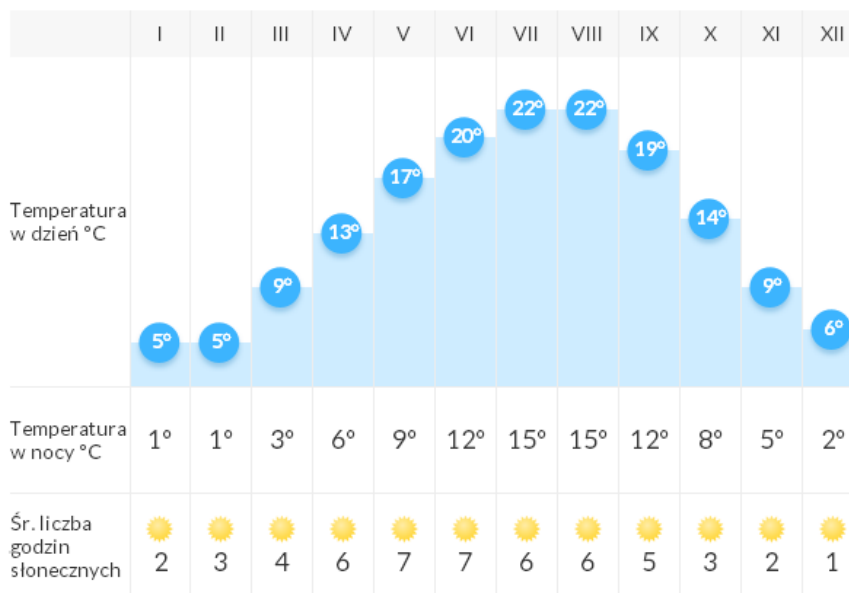
	BELGIA	HOLANDIA	LUKSEMBURG
dokumenty	Kraje Beneluksu są państwami członkowskimi Unii Europejskiej i strefy Schengen - obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych. Podczas podróży należy posiadać ważny dokument - dowód osobisty lub paszport.		
czas lokalny	Taki sam jak czas w Polsce.		
język	francuski, niderlandzki, niemiecki	niderlandzki	francuski, luksemburski, niemiecki
	Wszędzie można porozumieć się po angielsku		
waluta	Euro		
napięcie i wtyczki	230V; 50 Hz Typ C, Typ C-2, Typ E	230V; 50 Hz Typ C, Typ C-2, Typ F	230V; 50 Hz Typ C, Typ C-2, Typ F
	Urządzenia z polskimi wtyczkami działają bez problemów, nie ma konieczności przywożenia ze sobą adaptera do gniazdek.		

Ceny w Krajach Beneluksu

Bez wątpienia Kraje Beneluksu to jedno z najdroższych krajów w Europie. Wskazują na to ceny podstawowych produktów spożywczych: za bochenek chleba, litr mleka, wodę mineralną czy piwo w sklepie zapłacimy po około 2 euro, ser żółty to 12 euro/kg, mięso z kurczaka – ok. 8 euro/kg. Wysoki poziom cen odczuć można również w lokalach gastronomicznych. Posiłek w średniej klasy restauracji to minimum 15 euro, a w lepszej

restauracji na obiad lub kolację nie zapłacimy mniej, niż 30 euro za osobę. Piwo w pubie kosztuje ok. 4 euro, porcja frytek ok. 3 euro, coca-cola ok. 3 euro. Litry benzyny bezołowiowej to koszt ok. 1,5 euro, 7-7,30 zł. a przejazd taksówką to ok. 2 euro za kilometr.

Kraje Beneluxu leżą w strefie klimat umiarkowanego. Pogoda wiosną i jesienią jest zmienna, lato nie jest zbyt upalne, zima nie jest mroźna. Sezon turystyczny trwa w zasadzie cały rok, jednak najlepszy na zwiedzanie będzie okres od końca wiosny do początku jesieni.

Kuchnia Krajów Beneluxu

Kuchnia belgijska jest podobna do francuskiej, jednak Belgowie zachowali wiele potraw należących do starych dań narodowych Flamandów i Walonów. Flandria słynie z ryb i owoców morza – popularne są tu pomidory nadziewane krewetkami i oblane majonezem, w Antwerpii królik duszony w białym winie z suszonymi śliwkami, zaś będąc w Liège trzeba spróbować szynki ardeńskiej z sałatką z fasolki szparagowej, ziemniaków i cebuli ze skwarkami wieprzowymi.

Belgowie jedzą dużo ziemniaków – głównie w formie grubo krojonych frytek z dodatkiem różnych sosów. Tradycyjnym daniem belgijskim jest Potage belge – zupa belgijska, w której skład wchodzi m.in.: wołowina, czerwona kapusta, cebula, jabłko i ziemniaki. Popularny jest kurczak gotowany w rosole, zalany śmietanką (Waterzooi) oraz wołowina duszona po flamandzku – z cebulą, słoniną i w piwie (Carbonade flamande). W tradycyjnej belgijskiej książce kucharskiej można znaleźć również przepisy na kotlety wieprzowe z brukselką, gęś w sosie czosnkowym, nerki cielęce z jałowcem, zraziki mięsno-porowe, suflet z cebuli i zapiekane jabłka oraz na węgorka na zielono – czyli ze szpinakiem, szczawiem, nacią pietruszki, tymiankiem i bazylią.

Belgia słynie z czekolady. Belgijska czekolada zawdzięcza swój smak najwyższej jakości ziarnom kakao. Jest wiele sklepów z ręcznie wykonanymi, czekoladowymi pralinkami o różnych kształtach i smakach. Oprócz pralin są czekoladki wypełniane likierami, karmelem, marcepanem i kandyzowane owoce w czekoladzie.

Belgia słynie z pysznych gofrów. Budki z tym przysmakiem stoją tu prawie na każdym rogu, a w koło unosi się zapach gofrów. Belgijskie gofry są aromatyczne i maślane, podaje się je bez żadnych dodatków.

W Belgii wytwarza się różne rodzaje piwa. Do głównych rodzajów piwa belgijskiego zaliczają się Lambic - piwo o smaku wina, wytwarzane w okolicy Brukseli. Najślynniejszym z białych piw jest Hoegaarden. Piwa brązowe wytwarzane są głównie na obszarach Flandrii Wschodniej. Piwa czerwone również produkowane są we Flandrii, natomiast w odróżnieniu od piw brązowych, wytwarza się je w części zachodniej. Piwa Saisons to piwa sezonowe, o charakterystycznym cytrusowo-pieprzowym smaku. Produkcją tego typu piw zajmują się małe, przypominające farmy browary, znajdujące się niedaleko zagłębia Borinage. Lokalną specjalnością jest wysokoprocentowe bardzo mocne piwo Chateau/Rasteel z browaru Van Honsebrouch.

Kuchnia holenderska uważana jest za prostą i mało wyszukaną. Oferuje pożywne i tanie potrawy. Podstawowymi składnikami są ziemniaki, warzywa i mięso. Typowe dania tradycyjne to zupa z zielonego grochu (*erwtensoep*) i holenderska wersja kotleta mielonego (*gehaktbal*). Charakterystyczne dla kuchni holenderskiej jest zbyt długie gotowanie warzyw i polewanie ziemniaków tłustym sosem (*jus*). Kuchnia holenderska ma pewne podobieństwa do kuchni Belgii i Niemiec, jednak ze względu na uwarunkowania historyczne uległa wpływowi kuchni indonezyjskiej.

Tradycyjna kuchnia holenderska wywarła również wpływ na rozwój kuchni w Nowym Świecie, gdzie przybywający osadnicy holenderscy rozprzestrzenili około 1650 roku zwyczaj posługiwania się widelcem i spopularyzowali jedzenie pomidorów, sałaty, białej kapusty oraz pączków znanych obecnie jako amerykańskie donaty, precli, naleśników, gofrów i małych kruchych ciasteczek.

Kuchnia Luksemburga stanowi syntezę dań i smaków Belgii, Niemiec oraz Francji. Jej podstawę stanowią wszystkie rodzaje mięs, ziemniaki, ale także ciasto francuskie. Wśród warzyw zdecydowanie króluje tu fasola. Z niej przyrządza się tradycyjną luksemburską zupę czy podaje się ją jako dodatek do solonej wieprzowiny. Luksemburczycy nie stronią również od ryb, wśród których największym powodzeniem cieszy się pstrąg.

Regionalne potrawy Luksemburga to treściwe zupy, pieczone i duszone mięsa oraz ciasta i desery. Szczególną popularnością cieszą się tu tarty. Ponadto do regionalnych potraw należą precle (bretzle), jabłka w cieście (appelklatzen), drożdżówka z kruszonką (streisel) i tarta śliwkowa (quetscheflued).

Wśród narodowych alkoholi zdecydowanie najważniejsze miejsce zajmuje piwo. Znane luksemburskie gatunki tego trunku to: Bofferding i Battin, Diekirch i Mousel, Simon, Beierhaascht oraz Ourdaller. Ponadto w Luksemburgu często pija się wina, np. Riesling, Pinot gris, Pinot Blanc, Auxerrois, Pinot nor czy Gewürztraminer.

Kiedy jechać pogoda
pamiątki

Co kupić na pamiątkę

Na pamiątkę z Belgii warto przywieźć oryginalne piwo i kufel – każda marka ma swój niepowtarzalny kufel, zestawy są dostępne w specjalnych sklepach. Belgijskimi czekoladkami i pralinami zachwyca się każdy. Popularna jest marka Leonidas, droższe są czekoladki Neuhaus i Godiva. W Belgii sklepów z czekoladkami jest mnóstwo w każdym mieście.

Najpopularniejszą i najbardziej charakterystyczną pamiątką z Holandii są drewniane chodaki, nazywane dawniej sabotami. Kiedyś nosili je tylko mieszkańcy wsi. W sprzedaży dostępne są z różnych rozmiarach i kolorach. Kolejny chyba najczęściej kupowany rodzaj pamiątek to drewniane wiatraki – jeden z symboli Holandii, oraz porcelanowa figurka przedstawiająca mężczyznę całującego żonę - oboje są ubrani w tradycyjne, holenderskie ubrania. Oprócz najpopularniejszych pamiątek opisanych wyżej, w sklepach z pamiątkami znajdziemy również: breloczki np. z chodakiem albo wiatrakiem, drewniane deski do krojenia – również z holenderskim motywem, a także ceramikę.

Jako pamiątka z Luksemburga godne polecenia są wina musujące z winnicy Bernard Massard oraz Crémanty np. z winnicy St-Martin, czy Poll-Fabaire. Można też coś wybrać z całej gamy likierów, np. Père Blanc, produkowany od 1891 roku. Można pokusić się o zakup porcelany z Villeroy & Boch. Będąc w Luksemburgu w czasie Wielkanocy, warto odwiedzić jarmarku w Nospelt i zakupić ręcznie robion wyrobów glinianych – może się nawet zdarzyć okazja własnoręcznego ulepienia garnka. Oryginalne w kształtach i kolorach świece, można zakupić prosto z fabryki w Esch-sur-Sûre.

www.biurotoptravel.pl
